

Č. 1978.

Obecní úředníci. — Učitelstvo: * Učitel ustanovený obecním zastupitelstvem na vyučovacím ústavu obcí zřízeném a udržovaném způsobem pro obecní úředníky předepsaným jest obecním úředníkem ve smyslu zákona z 23. července 1919 č. 443 Sb.

(Nález ze dne 16. února 1923 č. 2527.)

Věc: Ondřej V. v P. proti zemskému správnímu výboru v Praze o přiznání charakteru obecního úředníka.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Městské zastupitelstvo v Plzni jmenovalo st-le ve schůzi dne 31. ledna 1921, opírajíc se o návrh kuratoria městského ženského ústavu učitelského v P., definitivním učitelem hudby na tomto ústavě od 1. února 1921 s právy a povinnostmi jako na státních ústavěch. O jmenování tom vyrozuměl městský úřad v P. st-le dekretem z 3. února 1921, v němž ke konci připojena věta: »Poněvadž v nejkratší době má býti převzat ženský ústav učitelský do státní správy, jste povinen ihned učiniti náležité opatření, abyste byl i Vy převzat státem.«

Přípisem z 22. března 1921 doručil městský úřad st-li výměr tohoto znění: »Dodatkem k usnesení z 31. ledna 1921, kterým jste byl jmenován definitivním učitelem hudby na městském ústavě učitelském v P., usneslo se městské zastupitelstvo v P. ve schůzi ze dne 21. března 1921 uvědomiti Vás o tom, že — poněvadž Vaše jmenování dne 31. ledna 1921 se stalo s předpokladem Vašeho potomního převzetí státem — nebyl-li byste v hodnosti definitivního učitele hudby na městském ženském ústavě učitelském v P. státem při sestátnění tohoto ústavu převzat, pozbývá Vaše jmenování městským zastupitelstvem ze dne 31. ledna 1921 platnosti a Vy z něho proti plzeňské obci nebo proti kuratoriu ústavu nebudete moci dovozovati nijakých práv ani nároků.«

Odvolání st-lovo z tohoto poslednějšího usnesení odmítla osk v P., jakož i zsv v Praze — nepouštějíc se do meritorního rozhodování — pro nepřislušnost samosprávných úřadů, poněvadž prý nejde o spor ze služebního poměru obecního úředníka ve smyslu obecního zřízení, resp. zákonů o obecních úřednících.

Stížnost na rozhodnutí toto podanou shledal nss důvodnou.

Již nálezem ze dne 3. června 1919 č. 2696 (Boh. č. 119 adm.) uznal nss., že za obecní úředníky ve smyslu § 32 ob. zřiz. dlužno pokládati nejen úředníky ony, kteří jsou účastní přímo na správě obecních záležitostí, nýbrž i ony, kteří byli způsobem pro obecní úředníky předepsaným jmenováni a jsou činní ve službě ústavů a podniků od obce zřízených, pokud dle jejich služebního dekretu byl jim charakter úřednický výslovně přiznán. Na názoru tomto, jenž došel výrazu i v prováděcích předpisech k zákonu o úpravě služebních poměrů obecních úředníků (uveř. v č. XV. zem. zák. Čes. z 22. listopadu 1920) trvá nss i dnes. V přítomném případě bude tedy odpověděti na tyto otázky:

1. je-li městský ústav učitelský v P. ústavem od obce zřízeným;
2. byl-li na něm st-l ustanoven způsobem pro obecní úředníky předepsaným a byl-li mu služebním dekretem charakter úřednický výslovně přiznán.

a d 1. Podle § 7 org. statutu ženského městského ústavu učitelského v P., schváleného v posledním svém znění výnosem min. kultu a vyučování z 19. května 1905 č. 17600, jest ústav ten ústavem soukromým, zřízeným na náklad obce města P.

Z ustanovení § 53 téhož statutu, jakož i § 5 stanov kuratoria téhož ústavu, schválených usnesením ob. zast. ze dne 18. srpna 1899 a výnosem min. kultu a vyučování ze dne 5. října 1900 č. 25.598 jest zřejmo, že město P. jest také vydržovatelem ústavu toho. Jde tedy o soukromý vyučovací ústav škole střední na roveň postavený, tedy o ústav zřízený a vydržovaný obcí v mezích její samostatné působnosti dle § 28 č. 10 ob. zřiz., na čemž ničeho nemění okolnost, že podle § 7 cit. statutu m o h o u na zřízení (patrně i vydržování) p ř i s p í v a t i též korporace, které na tom zájem mají nebo míti budou.

a d 2. St-l byl dne 31. ledna 1921 po provedení konkursu jmenován ob. zastupitelstvem definitivním učitelem na onom ústavě s právy a povinnostmi jako na státním ústavě, při čemž mu dekretem o tom vydaným propočtena byla služební doba a stanoveny služební požitky. Tím splněny byly veškeré náležitosti § 32 ob. zřiz. a § 7 zák. o služ. poměrech úředníků při obcích pro jmenování obecních úředníků předepsané a stal se st-l vydáním tohoto usnesení obecním úředníkem města P.

Tomu nemůže býti na závadu okolnost, že podle § 5 č. 4 stanov kuratoria ústavu náleží tomuto kuratoriu jmenovati a propouštěti ředitele a učitele ústavu.

Tyto stanovy pocházejí z roku 1899, tedy z doby před vydáním zákona ze dne 29. května 1908 č. 35 z. z., kdy mohlo ještě ob. zast. přenést jmenování úředníků také na jiné orgány (viz o tom cit. náleznost ze dne 3. června 1919 č. 2.696 Boh. č. 119 adm.).

Jmenovalo-li tedy za platnosti zákona z roku 1908 obecní zastupitelstvo st-le samo, dalo tím zřejmě na jevo, že jemu chce propůjčiti charakter obecního úředníka, jehož by se mu jmenováním se strany kuratoria ústavu nebylo dostalo. Ježto pak jmenování samo provedeno v souhlasu s podaným návrhem kuratoria, učiněno i stanovám kuratoria zadost, když i tam vymezený jmenovací akt kuratoria podléhal schválení ob. zastupitelstva a teprve tímto schválením nabýval platnosti.

Ježto posléze v daném případě nejde ani o úředníka smluvního, ani o zaměstnance kategorie zřízenecké — což ostatně žal. úřad ani ne tvrdí — dlužno st-li v důsledku usnesení ob. zast. ze dne 31. ledna 1921 přiznati charakter úředníka obecního, pročez také náleželo úřadům samosprávným, aby spornou záležitost z tohoto poměru na ně vznesenou, meritorně rozhodly.

Ježto tak neučinily, bylo naříkané rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost.